

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2017/2306**z 12. decembra 2017,****ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 230/2014, ktorým sa ustanovuje nástroj na podporu stability a mieru**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 209 ods. 1 a článok 212 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽¹⁾,

keďže:

- (1) V spoločnom vyhlásení o politike rozvoja Európskej únie s názvom „Európsky konsenzus“ ⁽²⁾ a v spoločnom vyhlásení s názvom „Nový európsky konsenzus o rozvoji“ ⁽³⁾ Rada a zástupcovia vlád členských štátov na zasadnutí Rady, Európsky parlament a Komisia uznali vzájomné prepojenie bezpečnosti s rozvojom.
- (2) V programe trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030 schváleného rezolúciou Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov 25. septembra 2015 sa zdôraznil význam podporovania mierových a inkluzívnych spoločností jednak ako cieľa trvalo udržateľného rozvoja č. 16, jednak na dosiahnutie iných výsledkov rozvojovej politiky. V celi trvalo udržateľného rozvoja č. 16.a sa výslovne žiada „posilniť príslušné národné inštitúcie, a to aj prostredníctvom medzinárodnej spolupráce pri budovaní kapacít na všetkých úrovniach, najmä v rozvojových krajinách, s cieľom predchádzať násiliu a bojovať proti terorizmu a trestnej činnosti“.
- (3) Hlavným cieľom rozvojovej politiky Únie je obmedzovanie chudoby a v dlhodobom horizonte jej odstránenie.
- (4) V komuniké zo schôdze na vysokej úrovni z 19. februára 2016 Výbor pre rozvojovú pomoc Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj aktualizoval smernice o podávaní správ o oficiálnej rozvojovej pomoci v oblasti mieru a bezpečnosti. Financovanie opatrení uskutočňovaných v súlade s týmto nariadením predstavuje oficiálnu rozvojovú pomoc v prípade, že spĺňa kritériá stanovené v uvedených smerniciach o podávaní správ alebo v iných nasledujúcich smerniciach o podávaní správ, na ktorých sa Výbor pre rozvojovú pomoc dokáže dohodnúť.
- (5) Podporovanie aktérov sektora bezpečnosti v tretích krajinách vrátane za výnimočných okolností armády v kontexte predchádzania konfliktom, krízového riadenia alebo stabilizácie je nevyhnutné na zabezpečenie vhodných podmienok na odstraňovanie chudoby a na dosiahnutie rozvoja. Dobrá správa vecí verejných, účinná demokratická kontrola a civilný dohľad nad bezpečnostným systémom vrátane armády, ako aj dodržiavanie ľudských práv a zásad právneho štátu sú nevyhnutné atribúty riadne fungujúceho štátu v akomkoľvek kontexte a mali by sa presadzovať prostredníctvom širšej podpory reforiem sektora bezpečnosti tretím krajinám.
- (6) Vo svojich záveroch z 19. a 20. decembra 2013 o spoločnej bezpečnostnej a obrannej politike (SBOP) Európska rada zdôraznila význam podpory partnerských krajín a regionálnych organizácií poskytovaním odbornej prípravy, poradenstva, vybavenia a prípadne zdrojov, aby boli postupom času schopné samostatne predchádzať krízam alebo ich zvládať.
- (7) V spoločnom oznámení z 28. apríla 2015 s názvom „Budovanie kapacít na podporu bezpečnosti a rozvoja – umožnenie partnerom predchádzať krízam a zvládať ich“ Komisia a vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku zdôraznili, že v záujme dosiahnutia rozvojových cieľov sú potrebné stabilné a bezpečné spoločnosti.

⁽¹⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 30. novembra 2017 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady zo 7. decembra 2017.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 46, 24.2.2006, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 210, 30.6.2017, s. 1.

- (8) V súlade s komplexným prístupom EÚ a s cieľom maximalizovať vplyv, efektívnosť a súdržnosť podpory EÚ Rada vo svojich záveroch z 18. mája 2015 o SBOP vyzvala Komisiu a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, aby po konzultácii s členskými štátmi vypracovali celouňijný strategický rámec zameraný na podporu reformy sektora bezpečnosti. V tejto koncepcii politiky sa spája SBOP so všetkými ostatnými príslušnými nástrojmi spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP), ako aj s nástrojmi rozvojovej spolupráce a zároveň sa v nej zohľadňuje ich právny základ, hlavné ciele a postupy rozhodovania.
- (9) Budovanie kapacít vojenských aktérov v tretích krajinách by sa malo uskutočňovať v rámci politiky rozvojovej spolupráce Únie, ak Únia sleduje predovšetkým ciele v oblasti rozvoja, a v rámci SZBP Únie, ak sleduje predovšetkým ciele v oblasti mieru a bezpečnosti v súlade s článkom 40 Zmluvy o Európskej únii. Toto nariadenie rešpektuje uplatňovanie postupov a rozsah právomocí inštitúcií v rámci politiky rozvojovej spolupráce Únie a SZBP Únie.
- (10) Pomoc Únie podľa tohto nariadenia by sa mohla vzťahovať na poskytovanie programov budovania kapacít na podporu rozvoja a bezpečnosti v záujme rozvoja vrátane odbornej prípravy, mentorstva a poradenstva, napríklad v oblasti ľudských práv, správy vecí verejných a právneho štátu, ochrany žien a detí, civilnej reakcie na krízy, riadenia ľudských zdrojov a technickej spolupráce.
- (11) Komisia má podrobne monitorovať opatrenia podľa tohto nariadenia. Komisia má riadne a včas informovať Európsky parlament o vykonávaní pomoci Únie podľa tohto nariadenia. Najneskôr do 30. júna 2020 má Komisia vyhodnotiť vplyv opatrení podľa tohto nariadenia, ich účinnosť a súlad s cieľom udržateľného rozvoja č. 16. Na tento účel má Komisia združiť všetky príslušné zainteresované strany vrátane organizácií občianskej spoločnosti a miestnych orgánov vo fáze hodnotenia, pričom zabezpečiť, aby zohrávali zmysluplnú úlohu v tomto procese. Komisia má v prípade potreby vykonať spoločné hodnotenia s členskými štátmi. Výsledky sa majú zohľadniť v navrhovaní programov a rozdeľovaní zdrojov a ďalej posilniť súdržnosť a komplementaritu v rámci vonkajšej činnosti Únie.
- (12) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 230/2014 ⁽¹⁾ by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (EÚ) č. 230/2014 sa mení takto:

1. V článku 1 ods. 2 sa dopĺňa tento pododsek:

„Ak sa pomoc Únie poskytuje aktérom sektora bezpečnosti, môže táto pomoc za výnimočných okolností, ako sa stanovuje v článku 3a, zahŕňať aj vojenských aktérov v kontexte širšieho procesu reformy sektora bezpečnosti alebo budovania kapacít na podporu rozvoja a bezpečnosti pre rozvoj v tretích krajinách v súlade so všeobecným cieľom dosiahnutia trvalo udržateľného rozvoja.“

2. Vkladá sa tento článok:

„Článok 3a

Budovanie kapacít vojenských aktérov pri podpore rozvoja a bezpečnosti pre rozvoj

1. S cieľom prispieť k trvalo udržateľnému rozvoju, ktorý predpokladá dosiahnutie stabilných, mierových a inkluzívnych spoločností, sa pomoc Únie podľa tohto nariadenia môže za výnimočných okolností uvedených v odseku 3 použiť na budovanie kapacít vojenských aktérov v partnerských krajinách s cieľom vykonávať rozvojové činnosti a činnosti v oblasti bezpečnosti pre rozvoj.

2. Pomoc podľa tohto článku sa môže vzťahovať najmä na poskytovanie programov budovania kapacít na podporu rozvoja a bezpečnosti pre rozvoj vrátane odbornej prípravy, mentorstva a poradenstva, ako aj poskytovanie vybavenia, zlepšenie infraštruktúry a poskytovanie služieb priamo súvisiacich s uvedenou pomocou.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 230/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa ustanovuje nástroj na podporu stability a mieru (Ú. v. EÚ L 77, 15.3.2014, s. 1).

3. Pomoc podľa tohto článku sa poskytne len vtedy:
- a) ak požiadavky na primerané dosiahnutie cieľov Únie podľa tohto nariadenia nie je možné splniť pomocou nevojenských aktérov a ak je ohrozená existencia fungujúcich štátnych inštitúcií alebo ochrana ľudských práv a základných slobôd, a štátne inštitúcie nie sú schopné túto hrozbu zvládnuť a
 - b) ak sa príslušná partnerská krajina a Únia zhodnú na tom, že vojenský aktéri sú kľúčoví pre zachovanie, vytvorenie alebo obnovenie podmienok nevyhnutných pre trvalo udržateľný rozvoj, a to aj v období krízy a nepokojov alebo v destabilizujúcich podmienkach a situáciách.
4. Pomoc Únie podľa tohto článku sa nesmie použiť na financovanie budovania kapacít vojenských aktérov na iné účely, ako na zabezpečovanie rozvojových činností a činností v rámci bezpečnosti pre rozvoj. Nesmie sa použiť najmä na financovanie:
- a) opakovaných vojenských výdavkov;
 - b) obstarávania zbraní a munície alebo akéhokoľvek iného zariadenia určeného na použitie smrtiacej sily;
 - c) odbornej prípravy, ktorá má pomôcť výhradne k bojaschopnosti ozbrojených síl.
5. Pri navrhovaní a vykonávaní opatrení podľa tohto článku Komisia podporuje zodpovednosť partnerskej krajiny. Vypracuje tiež nevyhnutné prvky a osvedčené postupy potrebné na zabezpečenie trvalej udržateľnosti v strednodobom a dlhodobom horizonte a presadzuje právny štát a uznávané zásady medzinárodného práva.
6. Komisia vypracuje vhodné postupy posúdenia rizík, monitorovania a hodnotenia opatrení prijatých podľa tohto článku.“
3. V článku 7 sa odsek 1 nahrádza takto:
- „1. Pomoc Únie podľa článku 3 a prípadne článku 3a sa poskytuje prostredníctvom opatrení výnimočnej pomoci a programov dočasnej reakcie.“
4. V článku 8 sa odsek 1 nahrádza takto:
- „1. Tematické strategické dokumenty tvoria všeobecný základ vykonávania pomoci podľa článkov 4 a 5 a prípadne článku 3a. Tematické strategické dokumenty vytvárajú rámec spolupráce medzi Úniou a príslušnými partnerskými krajinami alebo regiónmi.“
5. V článku 10 sa odsek 1 nahrádza takto:
- „1. Komisia zabezpečuje, aby sa opatrenia prijaté podľa tohto nariadenia, ktoré sa týkajú boja proti terorizmu a organizovanej trestnej činnosti, ako aj opatrenia, na ktoré sa vzťahuje článok 3a, vykonávali v súlade s medzinárodným právom vrátane práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva.“
6. V článku 13 sa dopĺňa tento odsek:
- „4. Do finančného krytia uvedeného v odseku 1 sa doplní ďalšia suma vo výške 100 000 000 EUR, ktorá sa vyčlení na opatrenia spadajúce pod článok 3a.“

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 12. decembra 2017

Za Európsky parlament
predseda
A. TAJANI

Za Radu
predseda
M. MAASIKAS

Vyhlásenie týkajúce sa zdrojov financovania opatrení pomoci podľa článku 3a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 230/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa ustanovuje nástroj na podporu stability a mieru

Európsky parlament, Rada a Komisia súhlasia s tým, že budovanie kapacít na podporu rozvoja a bezpečnosti v záujme rozvoja by sa malo financovať v rámci okruhu IV viacročného finančného rámca na roky 2014 – 2020, a to najmä prostredníctvom presunov, pričom by sa mala zachovať finančná rovnováha medzi všetkými nástrojmi v maximálnom možnom rozsahu. Navyše bez toho, aby boli dotknuté výhradné právomoci rozpočtového orgánu v rámci ročného rozpočtového postupu, by takéto presuny nemali zahŕňať použitie rozpočtových prostriedkov vyčlenených na opatrenia podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 233/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa ustanovuje nástroj financovania rozvojovej spolupráce na obdobie 2014 – 2020.
